

Registro de "Scienca eĥo"

Resumo de la scienceĥaĵoj el la jarkolektoj 2000, 2001 kaj 2002 troviĝas en SR 2/2003, p. 113 – 116.

Resumo de la scienceĥaĵoj el la jarkolektoj 2003 kaj 2004 troviĝas en SR 4/2004, p. 219 kaj p. 220.

Sekvas la registro de Scienca eĥo (kaj aliaj ne-originalartikolaj kontribuoj) en Scienca Revuo n-ro 200 (SR 1/2005) ĝis n-ro 226 (SR 3/2011):

N-ro 200: SR 1/2005

Ruĝo – la plej grava koloro de la prahomo – p. 71

Kontikia truko – p. 71

Ne hontu, dormemulo! – p. 71

Ovoformaj ovoĵoj – p. 72

La plej aĝaj arboj – p. 72

N-ro 201: SR 2/2005

Kula flugado dumpluva – 121

La olda Breĉo – p. 121

Antikva ginko – p. 121

Subpieda tria nukleo – p. 122

Altateĥnika skribilo – p. 122

Fina venko de la florplantoj – p. 123

Fera kurteno – nepolitika – p. 123

Mortis Tiŝ', la ora fiŝ' – p. 124

Sekagorĝe – p. 124

Pri saŭroj ĉiam io nova – p. 124

N-ro 202: SR 3/2005

Pridiable p. 176

Prikvize – p. 176

Pribazilie – p. 176

Prizebre – p. 177

Pribarbituraje – p. 177

Prigolfe – p. 178

Pripopkorne – p. 178

Pripave – p. 178

Priaranee – 180

Prikunikle – p. 180

N-ro 203: SR 4/2005

Oni jam vidis ĉevalojn vomaĉi – p. 239

Hundaj kaj homaj vivojaroj – p. 239

Kuraĝa subakviĝisto – p. 239

Kial dormantaj kokinoj ne falas de sur la stango – p. 240

Centprocente funkcia porka orakolo – p. 240

N-ro 204: SR 1/2006 – neniua scienca eĥo

Recenzo: "Eŭropa publikeco kaj lingvopolitiko – integriĝo per agnosko" de P.A. Kraus (rec. Vogt) – p. 50
Legantoleteroj: Ĉu iu el niaj sciencakoj scias solvojn? (Moerbeek) – p. 55
Eraroj pri la sufikso "-in" (Kalkhof) – p. 56

N-ro 205: SR 2/2006

Frua homo – p. 108

Aldono de salo por boligado – p. 108

Skalpado – sanga kutimo en "Sovaĝa Okcidento" – p. 109

Francujo – sonĝolando de la frandemuloj – p. 109

Silueto – leksika lingvoampliksiĝo pro maliceco – p. 109

Falangieca eskapo lastamomentsave – p. 110

La flava danĝero – p. 110

La jaroj 1665/66 grave ŝanĝis Londonon – p. 111

Ĉu ekzistas usona linio de Napoleono? – p. 111

Pasko – ĉiujare alia dato – p. 111

Gigabajto kaj nanoteĥnologio – p. 112

Transe de "giga..." kaj "nano..." – p. 112

N-ro 206: SR 3/2006 – Centjariĝa Festkajero : neniua scienca eĥo

N-ro 207: SR 4/2006 – Centjariĝa Festkajero : neniua scienca eĥo

N-ro 208: SR 1/2007 : Geologia Internacia-10 – (Centjariĝa Festkajero)
Profundmaraj metalkrudajoj – p. 65
Breĉo en "Morta monto" – p. 69
Plialtiĝas la danĝero pro migrantaj dunoj – p. 69
Baldaŭ ne plu "blankaj makuloj" en Alpoj – p. 70
Por kolektantoj malpermesate – p. 70

N-ro 209: SR 2/2007 – (Centjariĝa Festkajero) : neniua scienca eĥo

N-ro 210: SR 3/2007 – (Centjariĝa Festkajero)
23 oficialaj lingvoj kaj 1 EU-multlingveco-komisararo – p. 210

N-ro 211: SR 4/2007 – (Centjariĝa Festkajero) : neniua scienca eĥo

N-ro 212: SR 1/2008
Recenzo: "Sociaj novenkondukaĵoj en kultura proceso: strategiaj de evoluo kaj transformado" red. de A.V. Malafejev (rec. Ŝlotkin) – p. 47/48

Scienca eĥo:

Fakiditoj tamen postvivis – p. 49

La unua sangoprem-mezurado – p. 49

Tri-arbo-veneno – p. 49

Brakhorloĝa kompasoj – p. 50

Kalkulo denove! – p. 50

Ladskatolaj kolbasetoj – p. 51

La "Bazela kolombeto" – ĉu dolĉaĵo? – p. 51

Neblua blua planedo – p. 51

Krinologio – p. 52

Medioinfluo aŭ heredaj ecoj – p. 52

Ŝanĝoproponoj per "kvieta poŝto" – p. 53

N-ro 213: SR 2/2008 – neniua scienca eĥo
Komento: Ni kuraĝe rekonsideru kaj likvidu niajn organizojn kaj strategiajn mankojn (Bociort) – p. 109-116

N-ro 214: SR 3/2008

Kalkbildo – p. 171

Abomeno militkaŭze – p. 171

Zepelino kaj Dizelo – p. 172

Deveno, kredo, lingvo – p. 172

Kiom kostas la mondo? – p. 172

N-ro 215: SR 4/2008 – (priSulca memorkajero)

La plej grandaj haremoj – p. 235

Ĝisosta ostomilito – p. 235

Banano bananoforma – p. 236

Malfacila muŝkaptado – p. 236

N-ro 216: SR 1/2009 – (Kavka-Homonimoj) – neniua scienca eĥo

N-ro 217: SR 2/2009

Recenzo: "La dialogaj teknologioj de civila edukado" de I.A. Poluŝkin k.a. (rec. Ŝlotkin) – p. 119

Legantoleteroj: Mi samopiniis kun d-ro Renato Corsetti (Bociort) – p. 121-125
Legantoleteroj pri "Tombo" (Lewin) – p. 126
"Ankoraŭfoje: legantoleteroj pri Tombo (Makkonen) – p. 126

Scienca eĥo: Tradicio – p. 127

Utila importoj – p. 127

Geniulo mistakita – p. 127

Malkovrita – kaj 200 jarojn trankvilo – p. 128

Poŝtelefono kaj fritkolbaseto – p. 128

N-ro 218: SR 3/2009

Recenzo: "Ĉu kultura integriĝo en Eŭropo?" de J. Laube (rec. Bociort) – p. 183-185

Legantoleteroj: La demando pri senĉavaj numeralnomoj (Haĝiev) – p. 186

Scienca eĥo:

Ankaŭ "Tempo" festis rondcifere – p. 187

Sano per nuksoj – p. 187

La "verda Maŭricio" – p. 187

Malnovroma aĝopiramido – p. 188

α... β... – p. 188

Honorigado kaj (mal)honoro – p. 188

N-ro 219: SR 4/2009 memorkajero
Birdo de la jaro 2009 – la alciono – p. 246
Homo, kiom simieca vi estas! – p. 247
Pro la libereco de la scienco – p. 249
Pri la malperdo de sovaĝbestoj en safariparko – p. 250

Neniua ŝanco por ĉevaloj – p. 250

Ĉu en urbo, ĉu en kampo – p. 251

Reĝo de subakviĝantoj – p. 251

Lukto por postvivado – p. 252

La miliona enskribo en Vikipedio – p. 252

N-ro 220: SR 1/2010 (GI-11)

La unua dupiedulo kuris en Turingio – p. 52
 Vulkano estis blokata de sabloŝtono – p. 53
 Rendevo de prabirdoj – p. 55
 Geodinamiko – ĉu novaj insuloj en Adriatiko? – p. 59
 Ĉu Adriatiko estonte iĝos enlanda maro? – p. 61
 Vivuloj en profunda biosfero – p. 61
 Kio protektas Nordan Amerikon antaŭ dronigado? – p. 62
 Ĉu Ameriko kaj Eŭropo proksimiĝas unu al la alia? – p. 62
 La unua Eŝvegano estis neandertala homo – p. 63

N-ro 221: SR 2/2010

Ekonomiaj meĥanismoj kontraŭ blindeco – p. 120
 Poligloto – p. 120
 Islanda enigmo pri seksdiferenco – p. 121
 La Ora Cinklo – p. 121
 Evoluo nedarvina – p. 122
 Kial ne, unuafoje kaj por ĉiam, "Vencio"? – p. 123
 La prauloj de la moderna lingvistiko – p. 124
 Mielo kiel mortiganto de bacioloj – p. 125
 Pesticidoj el manĝ-oleo – p. 125
 Kiu enscienigis la unuan puĉon? – p. 126
 Ortografi-reformo pri planedoj – p. 127
 Pri primoj – p. 128

Nr. 222: SR 3/2010

Legantoleteroj: Scienca Revuo tre taŭgas por grup-abonoj (*Leereveld*) – p. 185
 Datumbazo de faka literaturo esperantlingva ĉe la interreto: geologio kiel komenco (*Prochazka*) – p. 186
 Pro la libereco de la scienco kaj de la publikigado (*Hög*) – p. 187
 La demando pri senĉavaj numeraloj (*Moerbeek*) – p. 188
 La klimata pintkunveno (*Moerbeek*) – p. 188
 Komento pri Monda ekonomia krizo: kiel ĝin solvi (*Moerbeek*) – p. 188
 Dankon pro SR 1/2010 kaj SR 2/2010 (*Patera*) – p. 188

N-ro 223: SR 4/2010

Krakataŭno – p. 254
 Biciklo – triland/an/a evoluo eŭropa – p. 254
 Fulma kurentproduktado – p. 255
 La pantalon-butona kontrakto – p. 255
 Dividebla per 3 – p. 255
 Ŝtonriĉa Berlino – p. 256
 Anstataŭ la Ĉinan muron... – p. 256

N-ro 224: SR 1/2011

Damaĝo de la ozontavolo – p. 67
 Nigraj pneŭmatikoj – p. 67
 Homo kontraŭ ĉevalo – p. 68
 Funga lev-kapacito – p. 68

N-ro 225: SR 2/2011

Legantoleteroj pri la artikolo "Vera pensmaŝino" (*Westermayer / Kiselmann / Schweiger*) – p. 130
Recenzo: "La mondo laŭ vidpunkto de leopardo" de *S.Stampa* (rec. *Broadribb*) – p. 131-132
Scienca eĥo:
 Fiŝtranĉiloj – p. 133
 Alumetskatolaj aŭtomobiloj – p. 133
 Kaŝmira lano – p. 134
 Silabointerŝanĝantoj – p. 134
 Usonaj ĉevaloj – p. 135
 Kampanoj honorigas damaĝinsekton – p. 136
 Tabua zono – p. 136

N-ro 226: SR 3/2011

Raporto: Astronomiaj staĝoj de ISAE-fakgrupo (*Mikishev*) – p. 197
Legantoleteroj: (*Moerbeek / Nagata / Wandel*) – p. 198
Scienca eĥo:
 Papilio de la Jaro 2011 – p. 199
 Tera tenebro – p. 200
 Plasto el ligno – komplete malkomprenebla – p. 200
 Ruĝa neĝo – p. 200
 La plej granda mamulo en Eŭropo – p. 201
 La plej malgranda vivajo – p. 201
 Eltrovo privirina – p. 202
 Ĉu perlono egalas al nilono? – p. 202
 Kial birdogenuoj staras malantaŭdirekten? – p. 203
 Orela kreskado – p. 203
 Diamantoj: aĝaj pli ol 3 miliardojn da jaroj – p. 204

Scienca eĥo

Fonto de la scienceĥaĵoj: la datoj (en krampoj) estas la cititaj ŝirfolioj de *Brockhaus*-kalendaro "Kion tiel ne diras la leksikono"

Pri ibeksaj alpokaproj

La blazona besto de la Svisuja kanton *Graubünden*, la ibekso (*Capra ibex*), ne plu estis vidita tie ekde la jaro 1650. Kaj ducent jarojn poste ĝi malaperis ankaŭ en sia lasta domicilio, en la svislanda *Wallis*. Tiun malaperon estis kaŭzinta tute erara kaj malĝusta alt-estimo de grimpulo al montaro kiel medicina provizejo: la korno-substanco estis bona kontraŭ spasmoj, la bezoarŝtonoj el la stomako helpis kontraŭ melanĥolio kaj tiel plu, kaj tiel plu. Nun Svislando estis sen ibeksaj alpokaproj. Tute malbona, ne eltenebla kaj ne daŭrigebla stato. Sed de kie ilin preni – kaj ne ŝteli?

La lasta pur-rasa grupo de ibeksoj vivis ne malproksime aliflanke de la landlimo al la Italuja *Gran-Paradiso*-regiono en la Grajiŝaj Alpoj. Temis pri strikte protektita privata ĉas-regiono de la reĝo *Vittorio Emanuele la 3-a*. Kadre de diversaj alt-sekretaj entreprenoj oni tie ŝtelis idojn. Kaj poste "sovaĝeje sovaĝigis" ilin en 1911 reen en Svislandon. Tie la ne laŭleĝe akirita havaĵo ĝis hodiaŭ tre bone progresas.

(2009-11-17)

Brua retrorapidumo

Kial aŭtomobila retrorapidumo sonas tiom strange? Nu, tutsimple: ĉe la retrorapidumo oni ŝparas laŭmateriale kaj laŭkoste. Tio estas senĉava, ĉar la retrorapidumo ja ne devas elteni multon pro ĝia nur malofta uzado. Neniu retrorapidumas 100 000 km kaj pli, krom ke li volas posedi aŭ superi rekordon, dorsdirekten-ĉirkaŭ-la-mondon aŭ similan. Veturila transmisiilo estas laŭprincipe farita por antaŭenveturado, por ke funkciui optimuma fortec-transmisiado. Kaj por ke tio longan tempon funkcias flue kaj trankvile, la dentoradaj paroj por antaŭenirado estas oblikve dentitaj. La retroprapidumo ĝenerale estas dentita kiel konata ĉe infana konstru-ĉeno: du tute simplaj, rektaj dentoradaj interkroĉiĝas kaj la plena forteco estas transigata per nur unusola radodento. Tio do nesuperaŭdeble bruegas, krakas, hurletas.

(2010-12-15)

Bruna sukero

Aĉetante brunan sukeron oni povas akiri unu el tri malsamaj produktaĵoj. Produktaĵo n-ro 1 estas nenio alia ol blanka betosukero, kiu estas tegita aŭ per bruna kolorsubstanco aŭ per minimuma tavolo(et)o de sukerkana melaso – do, temas pri nura kosmetika varianto. Produktaĵo n-ro 2 simple ne estas komplete rafinita. Por la bruna koloro

Originalaj artikoloj en Vol. 62 (jarkolekto 2011)
de *Scienca Revuo*, paĝoj 1-276

Scienca Revuo Vol. 62 (2011) (1) n-ro 224 SR 1/2011

<i>F.-G. RÖSSLER</i> : Dankon, sinjoro prezidanto redaktoro!	4
<i>H. NAGATA</i> : Ĉu argumentstrukturo reflekteblas rekte en sintaks-strukturo kaj lingvouzado?: Komparo de la angla kaj japana lingvoj	8
<i>W. GUENTHER</i> : Dek aspektoj koncerne ekologian amendon de la UEA-statuto	23
<i>R. SACHS</i> : Migrado en la malcertecon - Ĉu Serengetio mortos pro politikistoj? -	31
<i>J. GÓROWSKI, M. KLAKLA & A. ŁOMNICKI</i> : Karakterizaj ecoj de la egal-lateraj trianguloj	37
<i>F.-G. RÖSSLER</i> : <i>Johann Joachim Becher</i> – sciencisto kaj alĥemiisto	43
<i>G. TUCKER</i> : Ĉu Turkoj povas lerni Esperanton? – Egaleca kaj Negativa komparacioj, elativo kaj ekscesivo –	52

Scienca Revuo Vol. 62 (2011) (2) n-ro 225 SR 2/2011

<i>R. SACHS</i> : Hompatogenaj platvermoj	71
<i>F.-G. RÖSSLER</i> : <i>Johann Joachim Becher</i> – kanalprojekte inter Karlo la Granda kaj la Bavara Ŝtato	83
<i>J. GÓROWSKI, M. KLAKLA & A. ŁOMNICKI</i> : Ĉu eblas kun gerlernantoj malkovri novajn teoremojn pri kvaranguloj?	92
<i>G. TUCKER</i> : Ĉu Turkoj povas lerni Esperanton? – La artikolo –	97
<i>R. SACHS</i> : Cisticerkozo kaj aliaj malsanoj pro larvaj cestodoj	110
<i>J. LECHOWSKY</i> : La ĉefaj kaŭzoj de spirita mizero kaj materialisma riĉeco	121
<i>H. NAGATA</i> : Psiĥolingvistikaj kritikoj pri la <i>Hilberg</i> -a antaŭsupozo pri “vera pensmaŝino”	125

Scienca Revuo Vol. 62 (2011) (3) n-ro 226 SR 3/2011

<i>E. DUDICH</i> : Bedaŭrinde moviĝas la Tero! - Tertremego, cunamo, nuklea minaco kaj vulkanismo en Japanio -	140
<i>R. RÖSSLER-BUCKEL</i> : Nuba koŝmaro	146
<i>M. BUTAN</i> : La plureco de plantonomoj - Respeguligo de la biodiverseco vegetala -	149
<i>M. EBNER</i> : Asbesto – eterna koŝmaro	159
<i>R. SACHS</i> : Lertaj afrikaj lignoskulptistoj – la makondanoj	163
<i>J. GÓROWSKI & A. ŁOMNICKI</i> : Pri la simileco de la ortangulaj trianguloj	170
<i>D. MACZKA</i> : Esperantaj vojaĝoj kiel unu el la formoj de kulturcela turismo	176
<i>F.-G. RÖSSLER</i> : Klasika muziko dudekjarcenta	183
<i>G. TUCKER</i> : Ĉu Turkoj povas lerni Esperanton? - Akordo en la simpla determinita substantivo de 6 hindeŭropaj lingvoj laŭ turka vidpunkto -	187

Scienca Revuo Vol. 62 (2011) (4) n-ro 227 SR 4/2011

<i>J. KAVKA</i> : Fonetika malordo en la planlingvo	208
<i>H. NAGATA</i> : Frazstrukturado baziĝas sur pensado: la psiĥologie valida rilato inter lingvo kaj pensado	210
<i>D. TABOR</i> : Pri lingva komunikado en mezepokaj pentraĵoj	217
<i>Z. TIŠLJAR</i> : Kibernetika socio-psiĥologia modelo de la homo	227
<i>R. SACHS</i> : La natura gastigant/parazitfaŭna komplekso de sovaĝe vivantaj hufuloj en la norda Tanzanio	231
<i>J. GÓROWSKI, M. KLAKLA & A. ŁOMNICKI</i> : Karakterizaj ecoj de la izocelaj trianguloj	247
<i>F.-G. RÖSSLER</i> : Nova rigardo al malnovaj bestoj	253
<i>M. WESTERMAYER</i> : Genetike modifitaj organismoj	257
<i>J. GÓROWSKI & A. ŁOMNICKI</i> : La punktoj, kiuj determinas trilateron	265